

מן הג'ינס - אל המוסטאנג

חשיפת עיסקי מיכנסיהגינס עוררה גל של התעניינות מצד לקוחות, הדור- שים עתה בעת קניית הג'ינס הכוחות ל- איכות הבד והעבודה. המיצר המבוקש כימעט כמו מכנסיים הוא חולצות. "ה- עולם הזה" הלך לבדוק אצל מיפעל בעל- מוניטין, כיצד עושים חולצות, וכיצד

מיפקד "מוסטאנג" עליית העלות

חולצה שרוול-ארוך צורכת 1.70 מטר בד, שמחירו, אם כן, 31.5 לירות. תופרת ממוצעת מכינה 8 עד 12 חולצות במישי- מרת של שמונה שעות, ומחיר התפירה לחולצה הוא כ-10 לירות. תפירת הביטנות, הכפתורים, השנינות (פסי-בד לאורך החולצה, מתחת לכפ- תורים) והכיסים עולים ל"מוסטאנג" כ- 6 לירות.

כאן יש להיעזר רגע. הביטנה עולה ל"מוסטאנג" 3.5 לירות. אולם ניתן ב- נקל לשים ביטנה שתעלה רק מחצית, בהתאם לסוג הבד.

העבודה על הצווארון, למשל, עולה ל"מוסטאנג" חצי לירה, כי הוא מבד כפול. אולם אם הצווארון עשוי בד לא- כפול, חוסכים חצי לירה למחות לכל צווארון.

או, למשל, השינה. היא עולה ל"מוס- טאנג" לירה. ניתן לעשות חולצה בלי שינה, להרוויח לירה. או סיגרי הכיס: אם הם מרובעים והתוכים ישר, במכונה, ולא עשויים ביד, חוסכים חצי לירה לכל כיס. או הגזירה של הבד: אם גוזרים ביד, כמו אצל "מוסטאנג", המחיר לג- זירה הוא 2.5 לירות לחולצה. אם גוזרים במכונה, המחיר יורד ללירה אחת ל- חולצה.

מכאן - לגיהוץ ולארזיה, העולים ל"מוסטאנג" 1.9 לירות לחולצה, וזאת - כיוון שכל חולצה ארוזה בקופסת פלס- טיק קשה הדורה. ניתן לחסוך גם כאן, אם אורזים את החולצה בעטיפת-צלופן פשוטה.

סך עלויות הייצור, עד כה: 31.5 לירות הבד, 10 לירות התפירה, 6 לירות השנינות, 1.9 לירות הגיהוץ והארזיה. סך-הכל: 49.4 לירות. לזאת יש להוסיף 5% הוצאות מישלוח ואיחסון, ומגיעים ל-52 לירות בקירוב, שהן עלויות החולצה מאיכות מעולה.

כדאי כאן לציין כבר כי יצרן שאינו מקפיד על האיכות, ויכול לייצר בקלות חולצה שתעלה לו הרבה פחות. מחיר הבד לחולצה מצבע אחד יעלה לו רק 17 לירות, עוד 10 לירות עבודה, 3 לירות השנינות ולירה אחת גיהוץ וארזיה, סך- הכל: 31 לירות במקום 49.4 ל"י ל- "מוסטאנג".

חולצה של "מוסטאנג" נמכרת לחנות במחיר של 78 לירות. החנות מוכרת אותה במחיר של 137 לירות - רווח מיוזל של 59 לירות. למעשה הרווח גדול עוד יותר, שכן החנות מקבלת על המחיר של 78 לירות 10% הנחה, ומש- למת רק אחרי שלושה עד חמישה חוד- שים, שמירושם כיום 10% עד 15% ריבית מראש ("מוסטאנג" עובד כימעט ללא הון עצמי, מממן מכירות של 2 מיליון לירות לשנה, לדבריו, ומשלם ריבית של 32% מראש, כיוון שאינו יכול לקבל מימון בנקאי, מפני שאין לו בטחונות, וה- בנקים אינם מלווים נגד סחורה בתהליכי ייצור).

לאופר מסביר כי ההפרש בין המחיר שהוא מקבל מן החנות, 78 לירות, לעלות החולצה של 52 לירות, אינו כה גדול. מן המחיר שהוא מקבל מן החנות יש להוריד הנחה 10%, ונשארות כ-70 לירות. 5% עמלת-סוכן - נשאר 66.5 לירות. אחוז אחד עמלה למחלקת מכירות - נשאר 65.85 לירות. הוצאות פירסום - לירה אחת לחולצה, ונשאר 64.85 לירות.

ההוצאות הקבועות אצל "מוסטאנג" הן רק 25% על העלות מלמטה, לעומת 32% אצל "להב", למשל, והסכום הוא 9 לירות לחולצה, כך שההפרש שנשאר הוא 55.85 לירות. אם מניכס מסכום זה את עלות-הייצור הממשית, מקבלים רווח נטו של 3.85 לירות לחולצה, לדיברי לאופר.

ברור כי על סמך הנתונים שלו לא כדאי לו לייצר אף חולצה אחת. ואם הוא מייצר בכל זאת, אות היא כי המצב אינו נורא כל-כך. מתי המצב אינו נורא? התחשיב חשוב הוא לייצור רגיל של חולצה, שלא ברור אם התפוס את השוק אך ברור כי ברגע שהחולצה הופכת ללהיט, "מוסטאנג" מתחיל ל- ייצרה ייצור המוני, בעשרות אלפים, תתחשיב כולו משתנה בצורה דראסטית. על הבד לחולצה אחת לבדו הוא חוסך 6 לירות, שלא לדבר על שאר הפרטים.

ריקליס קונה

זמן - ומוכר

את "קליין"

משולם ריקליס, השולט בממלכת "ראפיד-אמריקן", ו"מקרווי", מכר בימים אלה את חברת "פלייטקס", במחיר של 210 מיליון דולר, לחברת "אסמארק". בכסף שקיבל ישלם חלק ניכר מחובות "ראפיד-אמריקן" לבנקים.

החובות מגיעים ל-250 מיליון דולר, ו- הבנקים התעצבנו כאשר פורסמו התו- צאות העסקיות של "ראפיד-אמריקן" ל- מחצית השנה, והראו הפסד מצטבר של 57 מיליון דולר.

מכירת "פלייטקס" תקטין באורח ניכר את רווחי ממלכת ריקליס. "פלייטקס" הביאה לו בשנה שעברה רווח של 33.5 מיליון דולר, על מכירות של 305 מיליון. "ראפיד" מוערכת כיום במחיר של 2.5 ביליון דולר, ועיקר החברות שהיא שו- לטת בהן הן "שאנאלי" (יצרנית משקאות אלכוהוליים), "בירד", "בוטאני 500", ורשת החנויות "מקרווי". בידי ריקליס 17% מהון-המניות של ראפיד, שהוא 6.9 מיליון מניות. מרבית החברות מפסידות או מראות רווח זעום.

מבקרו של ריקליס טוענים, כי שנה במסרו את כל הסמכויות לידי, איזי- דור בקר, נשיא "ראפיד", שהוא איש- כספים ולא מנהל-עסקים.

בארבע השנים האחרונות, טוענים המ- בקרים, לא היתה הנהלה ל"ראפיד", וריקליס הסתבך בהשקעות מפוקפקות, כמו חברת "קאנטון" בעלת חנויות "קאר- טייה", "מארק קרוס", או בקזינו "ריווי- יירה" בלאס-וגאס.

בגלל התנגדות לדרך הניהול של בקר, עזבו את ריקליס אנשי-מפתח כמו שמואל נאמן, ברנארד גולדברג, ואנטוני טראפני. גולדברג הוא תיוס נשיא חברת-הענק "אמריקן-דיסטילינג".

עתה נראה שריקליס החליט להחזיר לעצמו את הסמכויות שמסר לבקר. צעד נוסף שנקט ריקליס, לחיזוק ממ- לכתו, הוא סגירת חנות "קליין", הצו- ברת הפסדים, צעד שלדעת המבקרים היה עליו לעשותו כבר כמה שנים קודם- לכן. הפסדי "קליין" בשלוש שנים היו 21 מיליון דולר. נוסף על כך סגרה

מידיונר ריקליס ירידה בהכנסות

רשת "מקרווי" 29 חנויות בארצות-הברית, ומכרה רשת של 82 חנויות ב- קנדה.

צעד סימלי נוסף של ריקליס: ביטול התוכניות להעברת מרכז החברה לבית-מישרדים מפואר בקרוי, "אולימפיק טאו- אר", תחת זאת היא תעבור לשדרה הש- בעית, מקום זול יותר. הפסדי "ראפיד" עולים גם לריקליס עצמו בהכנסות: לעומת 612 אלף דולר שקיבל מן ה- חברה בשנת 1974, יקבל השנה 389 אלף דולר בלבד.

מה יקרה ל"אתא" בינואר?

עלול להיווצר מצב שבו תחיה סכנה לפעולת המטווינות, למרות היותן ריו- חיות, ביגלל הפסקת המימון. לא נראה שהמצב בשווייץ יתבהר בחודשים הקרו- בים. הידיעות משם מבשרות כי בית- המישפט השתכנע שאין רוזנבוים יכול ל- החזיר לנושים את מחצית כספם, ונראה כי בית-המישפט יורה בקרוב לפתוח בה- ליכני חיסול-נכסים רגיל, וצפויה גם ה- עמדתו של רוזנבוים לדון. במיקרה כזה, אין ספק כי תיחשפנה כל עיסקותיו של רוזנבוים, והישראלים הקשורים עימו.

ממלכת הטכסטיל של רוזנבוים, "אתא- לודזיה", ממשיכה להתנהל כסידרה, למרות שבעל-המניות העיקרי שלה, טיבור רוזנבוים, נתון בידי בית- המישפט בשווייץ. אולם בתחילת 1976 צפוי שינוי דראסטי במצב, "אתא" ה- סיבה: במועד זה של לחדש את הער- ביות לאשראי הבנקאי של המיפעלים, והשאלה היא מי יתן עכשיו את הער- ביות, כאשר הבנק של רוזנבוים אינו קיים, ואין למיפעלים בעלים חדשים ש- יערבו לכסף.

אבירי הנת"ד

אילו היה נציב מסי-הכנסה, יצחק מן, מורה להטיל מס על הפרשי-השכר, הנובעים מפחותי הלידה, האם היה מישחו פוצה פה ומצפץ? האם כל העיתו- נאים היו מסתערים עליו? האם ועדת-הכספים של הכנסת היתה מגנה אותו? האם שר-האוצר היה מבטל כל פגישה כדי להורות לבטל את החלטת הנציב?

ברור כי התשובה היא שלילית. ולראייה: הוטל מסי-הכנסה על תוספת- היוקר, והכל אמרו שזוהי רפורמה חיובית ונחוצה. אולם כאשר הנציב מורה להטיל מס על ריווחי-ההון, ולא על ריווחי-השכר, מתכנסים כל אבירי-הנת"ד לחדוד את המזימה. שכן ישראל היא גן-עדן לבעלי- ההון הלא-רצוני, ומלכודת לייצרן העובד.

וכל המקלה הזאת של אבירי-הנת"ד באה, למרות שחוק הרפורמה קבע במפורש את ביטול כל הקונצסיות שהיו קודם-לכן. משמע, גם הפטור-ממס שהיה לבעלי הנת"ד בוטל. כדי לפטור בעתיד את מחזיקי הנת"ד, גם מניות בבורסה, מתשלום מס מלא, יש צורך בחקיקה מיוחדת בכנסת. כל עוד לא נעשתה, פעל הנציב כדיון.

אולם בישראל, שבה שולטים נציגי ההון הספסרי, יהושע רבינוביץ, ומשה זנבר, אין ספק כי ייחקקו חוקים להגנת ההון מפני מס, ובמקביל יועלו המי- סים על תוספות היוקר והשכר.

עבודה לרכטר

מנכ"ל "סולל-בונה", צבי רכטר עשוי לנהל את פרויקט-הבנייה הענק של השתופות, "סולל-בונה", ארלה פלך ושמואל שרון-פלאטו. רכטר ניהל לנהל את הפרוייקט, ונראה כי הגיע ל- מסקנה שלא יוכל להמשיך לנהל את "סולל-בונה".